

Renáta Eliašová
Šaman na koní

ISBN 978-80-560-0034-2

RENÁTA ELIAŠOVÁ

ŠAMAN NA KONI

Grafická a technická spolupráca: František Szekereš, Mária Gubová,
Edícia: MEA 2000 o. z. – Mladá Éra Autorov nového tisícročia

Autorské práva sú vyhradené

I SBN 978-80-560-0034-2

Prvá časť - Deň príchodu

Po prvej noci môjho príchodu do novej ešte nepoznanej zemi si objednáam kávu a hľadím von z okna. Vidím vysoké datľové palmy a malé domy vyrobené z pieskového kameňa. Sú akoby práve čerstvo natreté bielou a modrou farbou a pevne stoja na svojom mieste. Slnko poriadne vypeká a vonku sa nič zvláštneho nedeje. Očami si prehliadam okolité malé domy, pričom vzhliadnem ženu v ružovom pyžame. Vedľa nej sedí muž na plastikovej stoličke a číta si ranné noviny. O chvíľu pribehnú dve kučeravé deti a tlačia do seba veľký kroasan. Vo vedľajšom dome vešia žena v zástere a šatke na hlave, ktorú má srandovne uviazanú z detskej dupačky. Za domami si všimnem vysoké hory, kde sú kopce. Tie kopce mi pripomínajú biele čiapky sú totiž prikryté bielym snehom.

Slnko mi páli rovno do tváre a pod nohami ma šteklija malé kamene pastelových farieb. Neskôr zbadám malého vtáčika, ktorý sa hojdá s vánkom na suchej vetvičke, pričom objedá fialové pichliače. Po vypitej káve mám pocit, akoby som vypila tuzemský rum. Prehliadam si stránky časopisu a píšem si prvé poznámky do svojho žurnalistického denníka.

Únava ma premáha a z okolitých domov sála teplo, ktoré sa mi vrýva pod kožu. Odrazu sa zdvihnem a odchádzam z kaviarne hotela a púšťam sa do mojej expedície.

Vyjdem von a pod nohami ma začnú tlačiť veľké kamene a do očí mi začne fúkať piesok z púšte. Je horúci letný deň a vysmiatie slnko pripeká ako o dušu. Ja stojím na púšti a snívam o osviežujúcom dúšku vody. Mám za sebou už dlhú cestu a nevládzem pokračovať. Zrazu v diaľke zbadám vodnú hladinu.

„Hurá!“

Pozbieram ešte raz všetky svoje zvyšné sily a pridám do kroku.

Po pár metroch však vytúžená voda zmizne. Potom rozmýšľam, že či som práve svedkom akéhosi púštného výplodu menom fatamorgána alebo som práve svedkom skutočného javu. Značím si presný čas a dátum do denníka. Zohnem sa a zodvihnem zo zeme púštny piesok. Hľadím naňho a sledujem ako sa mi presýpa pomedzi prsty. Vzpomeniem si na staré presýpacie hodiny. V dávnom čase ich používali staroveký Rimania a riadili sa podľa nich. Skladali sa z dvoch sklenených buniek spojených úzkym hrdlom. V bankách bolo to isté množstvo piesku, ktorý sa presýpal z vrchnej banky do spodnej banky. A keď už sa piesok presunul z vrchnej do spodnej banky prešla medzitým jedna hodina. Nakoniec si otvorím denník a nakreslím si doňho ceruzkou presýpacie hodiny. Z mojej vytúženej vody stál pred mnou odrazu obrovský palác. Blížim sa k palácu úplne vyčerpaná.

Obzriem sa za seba a zistím, že sa hotel stratil z môjho obzoru a hore na oblohe sa povystieralo škaredé mračno. Už, keď stojím pred vysokými bránami paláca, zaklopem hlasno na drevené brány. V tom sa otvorila a ja vojdem bez váhania do obrovského paláca. Tu sa vystiera Fatima na hodvábnom koberci a predstiera, že je celkom sama. Nohy, natiahnuté na samätových vankúšoch, má v členkoch spôsobne prekrížené. Vedľa nej na kamennej dlážke pekne stoja v pozore rôznorodé topánky a sandále, akoby pripravené kedykoľvek poslúžiť. Obracia stránky starej knihy, kde obrázky vyzerajú lepšie ako samotná kniha, a z času na čas si ju pritiahne bližšie, keď jej oči zachytia niečo obzvlášť zaujímavé. Raz si doleje čaj, ale oči má napoly na knihe, len aby sa nestretli s mojimi. Ale je neobratná a pri nalievaní narazí kanvicou čaju do krištáľového pohára, čo vydá tichý melodický zvuk. Keď som prvýkrát Fatimu videla, pôsobila na mňa ako žena, ktorá je celé dni zahľbená do výjavov na kartách.

Má tajomné čiary na dlaniach, kde sú napísane obyčajné problémy. Má rodinu, domácnosť a bežné starosti. Stretáva sa s priateľmi, upratuje a číta knihy. Iba v pohľade má čosi zvláštne a vo mne vidí viac než ostatní. Fatima sa narodila v meste, kde mnohí moslimovia nosili tradičné oblečenie. Nosenie šatky alebo dokonca zahaľovanie celej tváre, neznamenal žiaden problém. V prostredí, v ktorom Fatima žila, bolo toto prirodzenou a vyžadovanou vecou. Z koránu a prorokovej sunny, ako aj zo záznamov o správaní prorokových žien a spoločníkov, viem, že zahaľovanie celého tela a hlavy bolo obľúbené a praktizované prvými moslimkami. Skromnosť a krásu si uchovávala len pre svojho manžela. Abdul presne vedel, že sa o ňu nedelí s nikým iným. Nechodievala von, aby bola stredobodom pozornosti ostatných, čo by ju mohlo zneistiť alebo dokonca znevážiť. Abdul jej opravoval kadečo na dome, ako napríklad strechu, ktorá prepúšťala dážď.

Alebo otlčený guľatý stôl, ktorý kúpila na trhu. Strihala živý plot v predzáhradke, takže Fatima mohla znovu chodiť po cestičke. Vešal jej poličky, ktoré potrebovala v kuchyni. Opravoval jej mlynček na kávu alebo starý čajník. Čakal doma na dovoz banánov a kontroloval jej účet a zistil, že jej narátali priveľa. Varil pre ňu a pripravoval jej kúpeľ, keď prichádzala domov z mešity ustatá. Páčilo sa jej, že sa o ňu niekto stará a ukladá jej veci v šatníku. V šatníku mala veľa rôznych druhov, od dlhých šálov až po voľnú a dlhú róbu. Rada experimentovala so šatkami, aby ladili s jej oblečením a nachádzala stále pohodlnejšie druhy. V poslednej dobe si oblúbila hladké a vzorové. Zvykla sa obliekať rôznorodejšie než väčšina žien. Dokonca aj mnohí v úzkych uliciach, na ňu hľadeli s údivom, že má rada mnohé tradičné odevy a elegantné šatky, ktoré odzrkadľovali jej celkový vkus obliekania sa. Rada sa obklopovala peknými vecami a vôňami parfumov.

V jej paláci, kde bývala mala v každom rohu exotické rastliny a pestrofarebné kvety, aké si len človek mohol vo vlastnej fantázii vymyslieť. Nachádzali sa skoro všade, ale hlavne pred vchodovými bránami paláca, pri schodoch, vo vnútornej časti domu, ale i na balkónoch a dokonca i v tej najposlednejšej izbe paláca.

Tu som si pomyslela, že to zahaľovanie má naozaj niečo do seba, a že Fatima je určite dobrá duša, ktorá si váži v prvom rade sama seba, a v druhom rade si váži aj iných ľudí a ich okolie z ktorého pochádzajú. Má vzťah k prírode, ktorú si vedome váži a uctieva. Raz sa mi tiež stalo, že som bola na odláhlej ulici, kde som si kupovala noviny a odrazu na mňa začala civieť akási neznáma skupina postávajúcich mužov. A to len preto, že som mala oblečené kvetové šaty a špicaté topánky s vyšším podpätkom. V ten moment som sa cítila veľmi neisto až ponižujúco.

Z môjho rozmýšľania ma odrazu vytrhli dve neznáme ženy. Bola to Jasmin a Amina. V kuchyni, ktorá nemá žiadne dvere, víria čiperne z jednej strany na druhú a zápasia s ostrými nožmi v ruke. Nechcela som nikoho vyrušovať ani obťažovať. Podišla som ku kuchyni a začala artikulovať.

“Dobrý deň. Prepáčte, že vás ruším, ale nemohla by som dostať pohár vody?”

“Samozrejme, že áno.” - ozvalo sa z kuchyne.

O chvíľu som držala v ruke pohár studenej vody a v druhej ruke misku s d'atľami.

„Ako sa voláš a odkiaľ prichádzaš a za akým účelom. Chod' sa predstaviť Fatime.“

Nemohla som sa spojiť s Fatimou sama, tak som o to musela poprosiť Jasmin a Aminu.

„Nechápeme. Prečo ju nemôžeš požiadať sama?“ - odpovedajú dvojhlasne Jasmin a Amina.

„To je dlhý príbeh. Volám sa Miriam a bývam vedľa v susednom hoteli. Pracujem pre jedny noviny na Slovensku. Chcem sa dozvedieť niečo o šamanstve.“

„Takže žurnalistická krysa. Takých sme tu mali už dosť.“
- zachichotali sa všetky prítomné ženy.

„Nie, nie ja pracujem dobrovoľne na vlastnú päsť. Moje materiály budú uverejnené anonymne.“ - začala som sa obhajovať.

Sedela som na veľkom vankúši v malej izbe, kým vybavovala ten rozhovor cez malé okno vchodovej brány. Za hlavou som počula Fatimu odpovedať a aj to ticho, ktoré nastalo, keď sa Jasmin spýtala:

„Čo robíš pri tých dverách tak dlho?“

Nakoniec však povedala:

„Nič“ - trochu váhavo a potom - „výborne“ - bez badateľného potešenia, keď Jasmin povedala:

„Dobre. Dnes si spravíme pekný deň. To bude určite úžasná sranda.“ - dodala Amina.